

PS. ALLEHANDA OM VARJEHANDA

Kardiologens nya ordination: Mer alkohol och sex

BMJs julnummer 1997 är en Guds gåva till alla baklängesbläddrare. Ja, hela numret är ett enda PS, såsom t ex den seriösa studie som motbevisar hypotesen att överviktiga personer tar av sig skorna i större utsträckning än normalviktiga vid viktkontroll på mottagningen. Ett resultat som helt kullkastar den tidigare fetmaforskningens resultat. Fettforskningsexhibitionisterna kan slänga sig i väggen.

Inte mindre spektakulärt är fyndet i en engelsk 10-årsstudie att två sexuella orgasmer i veckan (eller fler) skyddar medelålders män mot hjärtinfarkt. Prevalensen hjärtsjukdom blev bara hälften så hög bland de s k sexuellt högprestera-
nde (tja, skulle nog min fru ha sagt om den definitionen). Författarna medger att fyndet är en smula förbryllande, men menar att man måste tro på sina egna

fynd. Uppenbarligen menar man att tesen »No sex please, we are British» inte längre gäller. De pre-fyrtitalister som låg till grund för denna tes är redan döda, sannolikt i tidig hjärtsjukdom.

I en medicinsk kommentar till denna artikel, skriven av två psykiatrer, betonas att det lika väl kan vara glädjen som utgör profylaxen, dvs medelålders män med minst två orgasmer i veckan är gladare än andra män. Hos sig själva har nämligen de båda psykiatrerna funnit en nära koppling mellan gradvis stegrad glädje och antalet orgasmer.

I samma nummer av BMJ framhålls också den goda effekten av alkoholför-
tärning på prevalensen av hjärtsjukdom och död. Måttlig alkoholkonsumtion anges i artikeln vara upp till fyra drinkar per dag, och det spelar ingen roll av vilken sort. Det går lika bra med vin, öl

eller starksprit eftersom det är etanol-effekten man är ute efter. Denna argumentering påminner om Ragnhilds gamla moster som alltid framhållit: »Det är inte spriten jag vill åt, det är yseln jag är ute efter.»

Även dr Dolls artikel kommenteras av det ovanstående psykiaterparet som konkluderar: »Eat, drink, and be merry, for tomorrow we die, has always carried with it the assumption that all three activities directly contribute to the undesired outcome. However, this issue of the BMJ contains intriguing suggestions that eating, drinking, and being merry (in this case a euphemism for sexual activity) defer mortality, all-
owing added years of more of the same.»

SAI

institutionen för mystik och intuition

Läkare för offside och för läkekonst

Läkarförbundets utmärkte Ulf Schöldström noterar i Läkartidningen nr 18/98 att offsideregeln i fotboll bör avskaffas eftersom fotbollsdomarnas ögon enligt spanska forskare inte är fysiskt kapabla att avgöra när spelarna är onside respektive offside.

Detta kan jämföras med humlornas omdiskuterade flygförmåga. Rent matematiskt och tekniskt är humlornas vingars flygkraft inte tillräckligt stor för att humlorna skall kunna flyga, men eftersom humlorna inte vet om detta så flyger de ändå. Likadant är det med fotbollsdomarna; så länge de inte vet att de inte kan avgöra on- och offside så fortsätter de att döma och gör det inte utan framgång.

Sannolikt har Ulf Schöldström alldeles rätt, men han visar samtidigt att han tror att spelet skulle bli bättre eller mer värdefullt om en specifik regel avskaffades. Så är det naturligtvis inte, reglernas förhållande till idrottsutövningen är mer sofistikerat än så, liksom idrottens förhållande till idrottsutövarna. Om

man avskaffar offsideregeln skulle både försvars- och anfallspel ändras betydligt, men om det är ett framsteg är naturligtvis helt osagt. Kanske finns det en skönhet också i offsidetaktik eller övervunnen offsidetaktik?

Tänk efter själv. Det skulle bli fler mål, men skulle spelet förbättras av att man var nio spelare i stället för elva på plan i varje lag? Eller kanske tretton? Kanske skall man ha dubbelt så stora mål och två målvakter? Man skulle kunna få längre rekord i kulstötning om kuls vikt minskades till hälften, och en helt annan teknik om den vägde dubbelt så mycket. Kanske skulle det bli mer spännande om hindren vid 110 meter häck gjordes dubbelt så höga och vattengraven vid 3 000 meter hinder så djup att löparna inte bottnade?

Med ovanstående vill jag försöka få Ulf Schöldström att förstå att det finns värden som är mänskliga och inte kan förklaras i lagar eller matematiska formler, men som trots detta är värda att slå vakt om. Kurt Hamrins mål vid

främre stolpen – nästan från kortlinjen – i matchen mot Tyskland kommer jag aldrig att glömma, och Maradonas andra mål mot England kan ge mig njutning av att bara tänka på det. Jag kan räkna upp många skönhetsupplevelser, som egentligen inte är möjliga, av samma art från idrottens värld.

Överfört till något allvarigare förhållanden vill jag bestämt hävda att det finns delar av läkekonsten som inte kan fångas av formler, algoritmer eller regler. Vissa delar av vårt arbete bygger på mänskligheter som inte går att administrera bort – och tänk, jag tycker att det är skönt. Skönt i mer än en bemärkelse.

Åke André-Sandberg

Lund

